

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG:

Grómon- és Zrinyi-utca sarkán, I-ső emelet,
hova minden a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.
Kéziratok nem adódnak vissza.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. MOLNÁR GYULA.

KIADÓHIVATAL:

Oblát Károly könyvnyomdája Zomborban,
hova az előfizetések és minden a lap anyagi részét illető közlemények intézendők
és ezek díjai fizetendők. — Hirdetések előre fizetendők.

Előfizetési árak: Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt.
Néptanulóknak egész évre 6 frt — Félévre 3 frt — Negyedévre 1.50. — Egyes szám ára 10 kr.

Megjelenik hetenkint kétszer:

Vasárnap és esütörtökön.

Bizottsági tagválasztás Zomborban.

Zombor sz. kir. város polgárai f. hó 17-én nagy eszenben s rendkívüli méla egyhangúsággal azt a fontos alkotmányos jogot gyakorolták, mellyel a város törvényhatóság képező bizottsági tagokat megválaszthatják s ez uton saját legvitalisabb érdekeiket önmaguk ápolhatják s fejleszthetik.

Az a sokat hangoztatott önkormányzat legtágabb értelemben gyakoroltatott, midőn a polgárság azon férfiakat küldi a törvényhatóságba sok évi mandátummal, a kikre saját akaratát ráruházta.

Nem tartottuk szükségesnek, eleve fölhívást intézni a polgársághoz, hogy e jogot mérséklettel s higgadt nyugalommal gyakorolja; az ily intelem fölösleges lett volna.

A lefolyt választásokról alig-alig nyertünk elvéte valamelyes tudomást.

Olyan egykedvűség, — mondhatni apathia uralta a választási aktust, hogy e körülmény nyíltan rámutatni látszott a Tisza-kormány ama nagy bűnére, mellyel el-tompítá a nép alkotmány iránti érzékét s az önkormányzatot nevelésének játékká törpíté le.

Mert vajjon mit is jelent polgárainkra nézve a városatyaság?

Vajjon a megválasztott városatyának módjában áll-e ellenőrizni a városi tisztviselők sáfárkodását?

Nem köztudomású-e, hogy minden tisztviselő állása attól függ, hogy vajjon grata persona-e?

A ki, mint mi, évek hosszú során át figyelemmel kísérte a törvényhatósági közgyűléseket, szomorú resignatióval kénytelen elismerni, hogy Magyarországon önkormányzat nincs, hanem annak leple alatt a legmerészebb önkény uralkodik.

Ily körülmények között vajjon kik aspirálnak olyan szerepre, melyet a törvényhatósági bizottsági tagság nyújt?

A városunkban lefolyt obstinár-választás megmutatta, hogy polgárságunk előtt vajmi közömbös dolog az, hogy X legyen-e a megválasztott, vagy Y. — Igaz, hogy a hiúság itt-ott egy kis harezot provokált, de az oly szerény moderben folyt le, hogy választási küzdelemnek még csak árnyéka se volt.

Hogy miben áll mégis ez a választás, rövid néhány szóval jellemezhetjük:

Mintegy 8—10 ismert mameluk előértekezletet hív egybe, a melyre csak önmaguk hivatalosak. Ezek tetszés szerint kijelölik a megválasztandó obstinárokat.

Megnyomatják a szavazati lapokat, s a választás napján ugyszólván minden egyes választót direkte fölkérnek arra, hogy jöjjön szavazni, s mindön odavezetik a választási urna elé, kezébe nyomják a nyomtatott szavazati lapot.

A polgárok legtöbbsége még csak arra se tartja méltónak, hogy megnézzé a nyomtatott névsort. Kedvetlenül, immel-ámmal teszi meg azt a kutyabarátságot, hogy szavaz és siet dolga után.

Egy perecz se gondol arra, hogy az, a kit a törvényhatósági bizottságba küld obstinárnak, ott nem fog egyebet tenni évek hosszú során át, mint lelkendezve lesi, hogy mit akar a főispán, hogy aztán legott teljesítse akaratát; hogy a megválasztott nem képes kifejezést adni a polgárság érdekeinek, s nem meri ajkát kinyitni egy ellentmondó szóra.

Megválaszt olyan embereket, a kik már eleve designálva vannak arra, hogy hűséges „nagy hallgató magyarok” legyenek.

Ha összehasonlítjuk a zombori obstinár-választást a szabadkaival, — akkor szegyzenszemre kell bevallanunk, hogy a szabadkai polgárság fölvilágosodottság s szabadelvűség dolgában messze föltte áll a mi polgárságunknak.

Szabadkán valóságos választási harez folyik a pártok között, s habár ott is mamelukok uralkodják a tért,

de nem győznek kardesapás nélkül, mint nálunk.

Aztán meg oly szegyzenletes előítélet se vezérli a választókat, mint nálunk, a hol pl. az előértekezlet, mely az ő nyomatott szavazó-lapjával elfojtja a szabad vélemény nyilvánítását, — elég vakmerő azzal indokolni valamely polgártársunk jelölését, hogy „egy zsidónak is kell ezen kerületben megválasztatni!”

Tehát nem azért jelöl valakit, mert arra érdemesnek tartja, hanem első sorban konstatálja azt, hogy a kerület méltányosságából egy zsidó is meg akar választani, s azután választja ki a zsidók közül az érdemeset. Erről Szabadkán — a botok hazájában soha szó nincs.

A szabadkai városi bizottságban körülbelül husz zsidó van, a kik közül egyetlen egy se azért választott meg, mert egy felekezetet képvisel, hanem azért, mert a polgárság bizalma őt is kijelölte az obstinárságra.

Biztosító társaságok egymásközi versenye.

A magánvállalkozásnak és üzleti tevékenységnek alig van egyetlen egy tere, a melyben a versenyt, a concurrentiát, erősebben látnók érvényesülni, mint a biztosítási üzletben. A biztosító társaságok a viszonyok kényzerszerűségnek nyomása alatt, folyton új meg új kombinációkkal állanak elő, egyrészt, hogy megtartsák, már kivívott posztíójukat, másrészt azért, hogy új h'veket szerezzenek a biztosítás eszméjének. Jóllehet el kell ismerni, hogy a biztosító társaságok egymásközi versenyzése eredményeiben előnyöket nyújt a közönségnek, még sem szabad szemet hunyni az éremnek másik oldala előtt sem, a mely azt mutatja, hogy a concurrentia hevében olykor illoyali eszközök is használatnak. Ennek pedig a biztosítási üzletben nem volna szabad előfordulnia. Mert, míg bármely más üzleti alkunál, a hol többen kínálnak hasonló árucikket, a vevőnek módjában áll közvetlen szemlélet utján tenni összehasonlítást, addig a biztosítási üzletben az egymással versenyző társaságokról nyilvánosságra hozott adatok iránti bizalom játssza a főszerepet.

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

Uj rend.

Hittek benne hajdanában
S jogosultnak elősmerék,
Hogy a nagyon nagy szerelem
Elveszi az ember esztét.

Ma így fogják föl a dolgot:
Előbb veszjük el az esztét,
És olyan föltte nagyon
Szerelmesek utóbb leszünk.

Journalista-dicséret.

Hajdanában a dicsőséget
Szerezte a jó barátot;
Manap a dicsőséget
Szerzik meg a jó barátok.

„Mindenem“.

Nagya vesszük lá a lányok
Minket „mindenünknek” hínak!
S a mely lánynál éppen így van
Mégse tartjuk jó parthienak.

Révész Ernő.

SINON.

Bevezeli: Híradortól.
(Folytatás.)

X.

Hamuszín felhők uszátkáltak az égen, homályos tükrei a földnek, hol egy fényes város lett hamuvá.

A hajnal piros arca üdvözölte a győzteseket, míg a morgóva felhők egymástól szakadozva, némán vonultak a bujdosók után.

Az ég gondoskodni szokott utitársakról, egyiknek zengő madarat, másiknak csevegő patakot küld utjába — csak a bujdosóktól takarja el az eget.

Sok történt három nap alatt; az istenek elköltöztek hajlékukból és egy világváros tünt el a föld színéről.

Virágzó város, virágzó ország.
Midőn Aenás mellék utcákon folyvást harezolva hazaérkezett, otthon sriesend volt.

Mily halotti esend! mintha a ház lakói kiköltöztek volna, pedig ott ültek a tornácban mindyájan. Kreuzsa, a kis Askán és a villámsujtott Ankizes, ez élő halott, kit az istenek kétszer sújtottak le villámukkal, Akilles alatt és most.

Összekulesolt kezekkel, remegve várták a családöt.
Halvány férjét meglátva, Kreuzsa felsikoltott:

— Te vagy! — vér esorog homlokáról. Mi történt?
Aenás nem felelt, hanem ölébe kapva kis fiát, zokogva mondá neki: nincs hazád!

Kreuzsa földre hanyattlott a csapás sulya alatt.
— Nincs hazád! — ismétlé gépileg.
Askán nem fogta föl a szó értelmét, hanem törölgöté atyja véres kardját, mely tele volt sötét folytokkal.

Ankizes könyörögni látszott.
— Hozd ki a házi isteneket, kedves atyám, nekem nem szabad véres kezekkel hozzányulnom és menjünk.

— Hová?
— Hová! — kérdezd meg a felhőket hová usznak; s a könyveket hová esorognak; a csillagokat hol alusznak ki: a semmisségben, a sivatagban, a végtelen űrben.

— Ti menjetek gyermekeim, felolt Ankizes eltökélt szándékkal — én itt maradok. Elég volt látnom egyszer eltemetett hazámat. A halált itt feltalálom, eljőn az ellenség értem. A temetés diszéről könnyen lemond a hazánál.

— Nálád nélkül én sem távozom, mondá Aenás.

— Én sem.
— Nini! egy csillag futott le az égről — szölt közbe a kis Askán.

— Nem egy csillag volt az fiam, hanem sokkal több.

— Sohase láttam még ily szép csillagot atyám.

— Hol van?

— Nézd ott. Ida hegyén, éppen ide néz.

Ankizes oda tekintett és térdre borulva imádkozott.

— Ez égi jel! — mondá.

Qua ductis adsum.

Ezalatt Aenás megmosta kezeit és homlokát.

Sebeit nem érte, pedig azokból is csorgott a vér.

A csillag még mindig ragyogott a hegyen.

De most mintha lödöbögés hallatszott volna.

— Siessünk gyermekeim! az ellenség közelget.

Aenás kinezett a szürkülő homályba és gyorsan kezébe vette a Penateseket.

De mily esoda történt! a tündöklő csillag lefutva az ég boltjáról, megcsókolta a kis Askán homlokát.

Az egész család látta a esókot, de Venust nem látta senki, ki rózsafelhőben örködött családja fölött.

Unokája hajfürte kigyult az égi esóktól és hiába loesolták vízzel, könyekkel, nem aludt ki a túzláng.

— Kövessetek e csillagot! — mondá egy szelid hang — ez fog benneteket vezetni az új hazába.

Nem csillag ez, hanem jós jel, mely koronát jelent.

E percben a maroknyi csapat, mely Aenást lakáig követé, berohant; siessök! — mondák — az ellenség sarkunkban van.

Aenás letérdelt és Ankiest háttára véve, megindult házi isteneivel ama nagy utra, mit számkivetésnek neveznek.

Kreuzsa némi távolban követte őt, míg Askán apró léptekkel futott utánok.

A menekülők, ifjak, nők, gyermekek Ceres elhagyott templománál gyűltek össze, mint előre elhatározák; oda jött Aenás is.

— Akartok-e követni a számkivetésbe? — kérde a vezér.

Az a biztosítási kötvény, a melyet a biztosított fél a biztosítási ügyet megkötése alkalmával kézhez kap, tulajdonképpen nem egyéb, mint egy bizonyos feltételekhez kötött ígéret. Hogy az illető biztosító társaság mennyiben nyújt garanciát az iránt, hogy általában betartja az adott ígéretet s különösen mivel áll jót azért, hogy az ígéret bevétele körül előzékenyen fog eljárni. — ez oly kérdés, a mely bizonyára igen nagy mértékben érdekelheti a biztosított felet, de a melyre korrekt és tárgyilagos választ alig lehet hallani egy concurrens biztosító társaság érdekeit képviselő közegetől: mondjuk ügynöktől. És mert ez így van, jogosan lehet követelni, hogy a biztosító társaságok a biztosítási ügy általános érdekeire való tekintetből tiltsák meg ügynökeiknek, hogy a felekkel szemben a versenyző társaságokat becsümeljék. Ez a biztosítási ügynek egy erkölcsi postulatuma, melyet nem ajánlhatunk eléggé a biztosító-társaságok figyelmébe. Elhíhetik a biztosító-társaságok, hogy maguk alatt vágják a fát, a mikor közegeiknek megengedik, hogy az üzleti érdekeket más versenyző társaságok reputációjára vis, minden áron előmozdítsák. Ne feleljék, hogy „hodie mihi, cras tibi” s hogy ez a rendszer megboszulja magát az egész biztosítási ügyön, a melynek egészséges fejlődését megakasztja.

Elég nagy a tér a tisztességes versenyre, más irányban itt vannak pl. a biztosítási díjak és a biztosítási szerződés feltételei. Nem szólnak a biztosítás azon adatairól, a melyeknél a díjak megszabása többé-kevésbé önkényes, hanem egyes egyedül az életbiztosítást tartjuk szem előtt, mint a mely tudományon alapon álló és főelvéiben érvényesen megállapított díjkiszámítást feltételez. A biztosítás árát, vagyis a biztosítási díjat illetőleg az egyes társaságok között eltérések léteznek, a melyek onnan erednek, hogy a társaságok nem használják egyforma halandósági táblázatokat, nem egyformán szabják meg a feltételező tartalmakat és nem egyforma kamatlábat vesznek alapul a tartalékok gyümölcsösztetésénél. Ha a biztosítási vándor apostolai — az ügynökök — arra szorítkoznak, hogy összehasonlítható ismertetik a biztosítási díjakat a különféle biztosítási módokat szerint, úgy az ellen nemcsak, hogy kifogást tenni nem lehet, hanem egyenesen kívánatosnak kell tartani ezt az eljárást abból a szempontból, hogy az életbiztosítás módjainak ismerete szélesebb körökre terjedjen. Azzal is helyesen járnak el az ügynökök, ha kifejtik a közönség előtt a biztosítási szerződés feltételeinek különféle-ségét, ha utalnak azon eltérésekre, a melyek egyes társaságok között a hátralevő díjreszletek fizetési halasztása, a kötvényviszavásárlás, a kötvény meg nem támadhatósága stb. tekintetében fennforognak.

Mehetnők egyes biztosító társaságok, a melyek meg nem engedett versenyeszköznek tekintenek, ha valamely más biztosító társaságnak eszébe jutna összehasonlítható táblázatokban ismertetni a különféle társaságok biztosítási díjait és biztosítási feltételeit. De meg vagyunk győződve, hogy erre az álláspontra csak ósdi gondolkodású, elmaradt társaságok helyezkednek, a melyek maguk nem lévén versenyképesek, érelyt csinálnak a szűkségből, mert sok okuk van arra, hogy kitérjenek az összehasonlítás elől. De a közérdek szempontjából ép úgy, mint a helyesen vezetett és életerős biztosító társaságok érdekeiben nem kívánatos jogosult versenyeszközök liyeten korlátozása. Igazán kiesinyes dolog volna a tisztességes verseny törvényeivel meg nem egyezőnek mondani azt az eljárást, a midőn valamely ügynök saját társaságának díjait és feltételeit más társaságokéval összehasonlításban ajánlja a közönségnek.

— Mindnyájan; feleltek.

Csakhogy e mindnyájunkból sokan hibáztak — hibázott a nemzet.

Másnap hajóra hordták megmaradt vagyonukat és elbucsuva a szent romoktól, elvitorláztak a sivatagba.

Hányszor ment föl Aeneás a hajó fölére, hogy lássa még-e egyszer a csonka templomoszlopokat! hányszor takarta el szemét! De látta, látta.

Mind egyik vitt magával egy kis urnát Trója hamvaiból.

Midőn már messze ezektől a kis tengeren. Askán fürkésző tekintettel kérdé szótalan atyjától:

— Merre fekszik most Trója?

— Szivveden flam.

— Akkor nem halt meg; — felelt ártatlan örömmel a gyermek.

Kevés mondani valónk van hátra.

Hosszu bujdosás, hajótörés és ember fölötti harcok után Aeneás megállapította Latziumban az új hazát, melynek neve elvinte Lavinium, később Alba, azután Róma lett, a világ ura.

Mi a görög vezéreket illeti, mindaz a mit Casandra Trója régnapjában megjósolt, szóról-szóra beteljesedett.

Pyrrhus, epirus királyi hatalmas birodalmat alapított ugyan, de hatalma tetőpontján megölte őt Orestes.

Agamemnon, Cassandra iránti féltékenységéből meggyilkolta saját neje Clytemnestra.

Ulysses egy ellenséges szellem ildózta hosszú tengeri útjában, partról-partra, szigetről-szigetre, míg Circe a veszelyes bővésző hálózába került. Egy évet mulattat nála keji és honvégy égő gyötrelmei közt. Nem bírt tőle szabadulni. Midőn ősz szakkál-lal, kisserlve, szegényen Itakába ért, so neje, se népe nem akart ráismerni.

Quantum mutatur ab illis.

Végre királyi székét erővel elfoglalva, leszurta őt saját fia, Telegonus, kit Circe-től nemzett.

Ugyanazon okokból, a melyeknél megengedhetőnek, sőt kívánatosnak tartjuk a versenyzés fentebb-ekben érintett alakját, határozottan el kell ítélnünk azon törekvéseket, a melyek az életbiztosításban egységes elvek szerinti füzletvezetésre, azonos kötvényminták behozatalára stb. irányulnak. A biztosításban, melynek lényegét és fogalmát csaknem minden vonatkozásában a jogi gyakorlat már megállapította, indokolt lehet a társaságok megegyezése közös biztosítási kötvénytormulá-rék megállapítása iránt. De az életbiztosításban, melynek szerződési kerete oly ingadozó, hogy a közönségnek ma habozás nélkül nyújt oly kedvezményeket, melyeket néhány évvel ezelőtt még a biztosítás alapelveivel ellentétben állóknak jelentett ki, a kötvények azonos szövege iránti megállapodás határozottan káros dolog volna. Csak a verseny adhatja meg továbbra is az életbiztosításnak a haladást és emelheti az üzleti tevékenységnek ezt az ágát arra a tökéletességre, a mely kö-pessé teszi, hogy körébe vonja a népesség legszelesebb rétegeit.

Országgyűlési napló.

— nov. 16-án. — A képviselőház mai ülésén Polonyi Géza nyújtott be egy interpellációt a miniszterelnökhöz, azon rendjelek ügyében, melyek tisztán osztrák eszázáriak, s melyek német nyelv kíséretében adatnak s küldetnek el a magyar állampolgároknak. Polonyi hosszasan és részletesen indokolta interpellációját, kifejtve a közjogi sérelmeket, melyek a kérdéses eljárásba rejlenek. Polonyi beszéde, kezdettől végig higgadt hangon és modorban volt elmondva, és sok érdekes részletet tartalmazott.

Utána gróf Teleki Géza belügyminiszter felelt. Abrányi Emilnek a tatali színház ügyében mult hó 12-én benyújtott interpellációjára. A belügyminiszter választ az egész ház (s e közt az interpelláló is) helyesléssel vette tudomásul.

Hétfőn kezdődik a költségvetés általános vitája s ehhez eddig a következő szónokok vannak följegyezve: ifj. Abrányi Kornel, Helfy Ignác, Molnár József, Hermann Otto, Zay Adolf, Madarász József és Aeger Ignác.

— nov. 18. — A képviselőház mai ülésen kezdett hozzá a jövő évi költségvetés tárgyalásához.

Hegedűs Sándor hosszabb elődől beszéde után Helfy Ignác terjesztette elő a függetlenségi párt harározatát javaslatát, mely szerint a budgetjavaslat az általános tárgyalás alapjául sem fogatának el. Helfy beszédét az ellenzék hosszantartó zajos eljenzéssel fogadta.

Az ílés további részén még Rakovszky István és Molnár József beszéltek.

Külföldi szemle.

Az új román kabinet. Az új kabinet következőleg alakult meg: Miniszterelnök és belügyminiszter: Mano; külügyminiszter: Rosetti; pénzügyminiszter: Ghermane; hadügyminiszter: Vladesco; tábornok: közoktatásminiszter: Hoiban; közmunkaügyi miniszter: Marghiloman; földművelési miniszter: Pancesco. A miniszterium már letette az esküt, Carp. kinek közvetítése mellett az új habinet megalakult nem vállalt tőrcát, hogy a kormányprakt vezetését a kamarában átvegye.

A brazíliai forradalom. Braziliából a dél-amerikai császárszágból vészteljes hírek jönnek át Európába, melyek szorint a hadsereg támogatásával Don Pedro, Brazília tudós császárszját detronizálta. — A császárt fogva tartták, de a legnagyobb kimelettel bánnak vele. Az ideiglenes kormány manifestumot bocsátott ki, melyben a

Hát Sinon? oly szegényen hagyta el Tróját, mint egy trójai; nem vitt el magával egy füles korsót, sem a tenger kincséből. Bajtársai otthagyták őt a Cyclopek barlangjában csupa feledékenységéből.

Ez rendes jutalma az önzetlen feladózásnak.

Legboldogabb lett Menelaos és Heléna, mert ők szerették egymást és Spárta felett uralkodtak.

Egy hírlapíró emlékirataiból.

En éppen a világbékéről írtam vezércikket.

F. P. egyik vakációzó munkatársa, a ki hozzánk jött mulatni, a szerkesztőségii kanapén aludt.

Az utcáról látma hangzott föl.

Valakit vertek.

— Ez vagy a sarki fűszeres, a ki krétát szeket adni a enkor között, vagy a szerkesztőm, — gondoltam magamban.

Letettem hát a tolat és lenéztem az ablakon az utcaira. Három börtönéses kovács dögönyözte a kapusarkokban a szerkesztőmet.

Körülöttök a különféle inasgyerekek, távolabb a kofák és a fiakkerosok néztek ezt a mulatságot.

Rögtön eszembe jutott, hogy a legutóbbi számunkban a szerkesztőm egy erős vezércikket közölt „Hazaárulók” címmel, a mely arról szolt, hogy Fújatás Gáspár, Pamaas János és Kalapács Péter kovács-polgártársaink a patkók árát I krajecárral drágábban adják, mint a többi mestertársai, holott a patkók roszabbak; s ké-pélvez ezert egy falusi gazda szót emelt az egyik kovács a ká-pélvez nyoma a vizes pamacsot, melylyel a szemet szokták loesolni.

A szerkesztő ebből az esetből kifejtette, hogy a kovácsok el sarkják szegényiteni az országot; mert ha minden egyes kovács fel fogja emelni a lopatkók árát, akkor — tekintettel arra, hogy, — mint Plinius is mondja: „A lónak nyerge lába van” — és hogy így az országos lólétszámnak négyeszeresre vöendő, — bizonyos, hogy a nemzetnek egy millió forintjába fog

monarchiát eltöröltnek nyilvánítja. A volt miniszterelnököt elfogták.

Megyei s helyi hírek.

* **Obstinár választás.** Vasárnap nent véghez esekélyi érdekelők mellett a városi bizottsági tagok választása. Megválasztattak: a bolvárosban: Buday József, dr. Grünér Samu, Mihajlovits György, Városvy Tivadár. A felsővárosban: Radicsóvs Sándor, Franzl Mór, Loogó Simon, Andráská Alajos, Zsuljevits Ernő. A szentesesben: Ifj. Bosnyak József, Harpi József, Kozma László, Lang Flórián, Mihelics Péter, Torma József 6 évre, Darázsny Antal, Stebler Béla 3 évre. A bánát külvárosban: Zsuffa Vince, dr. Thurszky Zsigmond, Pekánovits András, Thum Vince, Mattarits Márkó. A Cservenka külvárosban: Kupuszárevits Dömötör, Ilkits Száva. Konyovits Simon, Bikár Lázár 6 évre, Vukicsóvs Sztevan, Konyovits Dávid 3 évre.

* **A szabadkai ügyvédi kamara részéről közhírré tetetik,** hogy Raits Koszta újidéki ügyvéd elhalálozása folytán a kamara lajstromából kitéröltetett s irodaja részére dr. Radosovits György újidéki ügyvéd rendeltetett ki gondnokul; továbbá Csirne Milan ügyvéd újidéki székhellyel, Turók Zsigmond ügyvéd Szabadka székhellyel és dr. Neuf József ügyvéd Baja székhellyel a kamara lajstromába folytatólag felvételtek.

* **Eljegyzés.** Liehber Viktor újidéki kereskedő f. hó 10-én eljegyezte Rapp Vilma kisaszonny Rapp Jakab bulkeszi földbírtokos és takarékpénztári elnök leányát.

* **Szerencsétlenség a vasúti síneken.** Vasárnap este 1/2 7 órakor a Gomboszl Zomborba jövő vonat Prigi-Szt.-Iványon alul elgázolt egy kocsi s a rajta levő gazdát, a lovakkal azonban semmi bajuk sem lett. Hogy jutott fel a szerencsétlen a sínekre, nem tudjuk, valószínűleg mamoros állapotban volt s így elcsúszt a kocsi, a lovak pedig átmenven a síneken a kieséval egy oszlopban megakadtak s megálltak. Így magyarázzák ki a dolgot a szerencsétlenség színhelyére érkezettek. A szerencsétlen ember rövid szenvedés után meg a helyszínen meghalt, a vonat 1/4 órai késedelemmel érkezett Zomborba.

* **Megszűnt sertés orbáncz.** A rendőrkapitány a napokban kidobaltta, hogy a sertés-orbáncz városunkban megszűnt s ennél fogva tehát a sertéseknek a legelőre való kihajtása és forgalomban hozatala ismét megengedettet.

* **Jegyzőválasztás.** Palánkán Szécsits Mladen egyhangulag jegyzővé választottak.

* **Egyházmegyei hírek.** A kunbajai plébánia ideiglenes vezetésével Hinger Péter kunbajai kaplán biztatott meg.

* **Elvi jelentőségű határozat állategészségügyben.** A földművelésügyi miniszterium legutóbb hozott állategészségügyi elvi jelentőségű határozatában kijelentette, hogy a rendezett tanácsú városok állatorvosai az állatorvosi tiszt vizsgálat letételére nem kötelezhetők.

* **Eljegyzés.** Székely Sándor oki jegyző. Kernyaja község segédjegyzője, e hó 10-én váltott jegyet nőhai esaszári és bieskai Komoroczny Janos gazdaszitznek művelt és szeretetreméltó leányával, Janka kisasszonnyal.

* **Hymen.** Steinitz Mór szeghegyi fakereskedő f. hó 12-én jegyet váltott Schwarzec Jenny kisasszonnyal Új-Verbászban.

* **Kulái segélyzőegylet** december hó 1-én közgyűlést tart, melynek egyedüli tárgya az egyesület liquidációjá, esetleg egy új egyesület alakítása lesz.

* **Hirtelen halál.** Ifj. Kohut János ó-moroviczai kereskedő e hó 12-én szívizéshüdes következtében Szabadkán elhalt, 32 éves és család ember volt. Tetemetét hazaszállították Ó-moroviczra.

* **Eljegyzés** Sugar Béla szabadkai kereskedő mult hétén eljegyezte Perl Sándor szabadkai kereskedőnek leányát, Paula kisasszonnyal.

évenként kerül. E miatt a helybeli kovácsokat elnevezte hazaárulóknak és felszólította őket a nemzet nevében, hogy a lopatkó-lisért ne számítsanak többet. Azt a bizonyos falusi gazdát pedig, a ki személyes sertesben emelt a szerkesztőségünk előtt szót, kovácsok meg, különben nem méltok arra, hogy patkóltasson velük a közönség stb.

Telhit ezek a hazaárulók, a verekedők.

Nem esekély aggodalommal láttam, hogy a szerkesztőmnök udonatny elínderkalapját, a melyben én is kiskóztam járni, egészen laposra verték.

A szerkesztőm kétségbeesetten védte magát és kiáltozott: — Uraim!... Jaj, a bórdám! Engedjenek szóhoz... nyek!... nem én írtam azt a közleményt!

A három börtönéses egyezzerre elboacsátotta a szerkesztőmet.

— Hát ki írta? — kérdezték tőle.

A szerkesztőm nyoszörözve felelt:

— A munkatársam.

— Hol az a munkatárs?

— Az emeleten.

A három börtönéses elűnt a kapu alatt.

En egész nyugodtan fölvettem a kalapomat és kimentem a folyosóra szivarozni.

A három börtönéses csakhamar ott termet az ajtó előtt.

— A lap munkatársát keressük, — szoltak hozzám.

Rámutatott az ajtónkra.

— Odabent alszik a kanapén.

A három kovács berohant, én pedig átballagtam a szomszédos káveházba.

Attól az időtől fogva nem jártak hozzánk az újságírók mulatni.

Gárdonyi.

Elvanszorgott a kis kocsmáig, melyről Mari azt mondta egyszer, hogy megvásárolná, ha háromszáz forintja volna.

Vajon megvásárolta-e? S ha megvásárolta, az övé-e még? Sötét este volt már, mikor Simon odaérkezett a kocsmához. Sűrű pelyhekben hullott a hó és metsző hideg szél fújt.

Odabenn még világosság volt. Simon a csavargó, benézett az ablakon és ott látta Marit. A férje felrakva lábait az asztalra, aludt. Bizonyára megint részeg volt. S ugyanannál az asztalnál ült egy nagybajuszos káplár, a ki félre esapta a sapkáját és szörnyű jó kedvvel valami duhaj nótát énekelt.

— Koresmárosné, aranyvirág, ide a legjobb bort! — kurgongatott.

S a koresmárosné, az aranyvirág bort tett az asztalra, aztán odadót a káplár térdére és hatalmas esőket czuppantott az ajkára. Reggel egy rongyos embert találtak a koresma közelében, a hóban.

Félig meg volt fagyva. A kórházban még magához tért, de nem sokáig húzta már. Negyednapra úgy vitték ki a temetőbe, hogy egy árva lélek se haladt a koporsója mögött. . . . S. L.

Egy műipari kincsház.

Budapest, 1889. nov. hóban.

Egész világ tudja, hogy mi magyarok erélyes, önzetesen és tehetséges emberek vagyunk. Nem hiányzik nálunk a vállalkozási kedv és bátorság, s aki nem leledzik speciális nemzeti hibáinkban a kényelemteretben és gavalérosságban, az majd minden téren tiszteltemről állást vív ki magának.

E hibáink levétkezésére nyugati szomszédaink jó példaként állanak előttünk s nem is kell messzebb mennünk mint Bécsbe illetve Ausztriába és ott nagyon sokat tanulhatunk. Ha végig megnézzük például Bécs utcáin, két igen fontos tapasztalatot tehetünk. Először oly nagyterjedelmű üzleti telepeket találunk, melyekről nekünk még fogalmunk sincs és melyekben Ausztriának gazdaság-nyár-és műipara túlsúlyban dominál; másodsor azt az érdekes meggyőződést nyerjük, mily magas polcra képes emelkedni a magyar ötletember, há intelligenciával és eréllyel bír s nem fél a munkától.

A legtekintélyesebb, legnagyobb és leghíresebb üzleti telepek egész sorának tulajdonosai magyarok, és aki ez üzleti telepek közt a legnagyobb szívet látni akarja, az ha Bécsbe utazik, el ne mulassza Pachhofer hazánkba nagy áruházat meglátogatni.

Ha az élénk Kärntnerstrassén végig menjünk, annak vége felé, 39. sz. alatt a Pachhofer-féle díszes palota tünik szemükbe. A cég óriási helyiségei a sötétarintól egész az első emeletig terjednek és oly fényűzéssel és mégis praktikusnak vannak berendezve és díszítve, mely a maga nemében egyedül áll. Megközelítő fogalmat kapunk ez üzlet berendezéséről és terjedelméről, ha tudjuk, hogy az is elhelyezett árak értéke meghaladja a félmilliót.

A souterrain egész sorát a fényesen és stilszerűen berendezett érdekes japán- és keleti fülkék foglalják el. Jobbra találjuk az utazó cizkék osztályát gazdag vaslátszókkal. Itt látjuk az oly gyorsan híressé vált, szabadalmazott, törhetetlen műfából készült utazó-ládákat, melyek bámulatos csekély súlyú birnak. A műipar tulajdonképeni kincsháza azonban fent van a földszinti termekben. Találhatunk ugyan Párisban és Londonban, nagyobb áruházakat is, melyek földszintől a tetőzetig a legkülönbözőbb árukkal vannak tele rakva, de a Pachhofer-féle üzlet a berendezés eleganciája s a szakbavagó árak sokfélesége tekintetében paratlan.

Már ha künn, a kirakatok óriási tükörüvegei előtt állunk, tündéri látvány tárul elénk és ha belepünk, azt hisszük egy óriási ékszer-szekrényben vagyunk. A esinos és karsu álványok, melyek a művésziesen és stilszerűen festetett és díszített falak mentén állnak vagy a helyiségek közepén vannak felállítva, vasból vannak készítve, bronzdíszítéssel és nagy tükörtáblákkal ellátva. Itt csaknem mindig üveg alatt van. A nagy mennyiségű és óriási nagyságú tükörtáblák, melyek e helyiségben láthatók, 16-000 frtnyi értéket képviselnek, míg a berendezés több mint 70-000 frtna került.

E kincsház egyik osztálya legyezőket, esernyőket stb. tartalmaz óriási választékban; a második osztályban: bőr- és fadiszmárók; a harmadikban: bronzárk; a negyedikben aranyezüst- és kovács eszesebecskék; az ötödikben; a legfinomabb fényűzési porcellántárgyak; a hatodikban: gyönyörű és művészi kivitelű borc-szobrok, szobrocskák; szoborportok és a vasműipar remekei díszelnek. Itt is mint lent fantasztikusan díszített gyönyörű japán és keleti fülkék találunk.

A helyiséget bárki meglátogathatja és úgy az egyszerű takarékos polgár mint a legkényesebb izlésű főúr megtalálja ott azt ami neki megfelelő. Lehet ott 20 kért is valamely esinos és prak-

tikus tárgyat vásárolni, de oly darabokat is találunk, melyeknek értéke néhány ezer forintra rug. A fogadtatás a legelőkevényebb és az üzleti eljárás mintaszerű.

Pachhofer hazánkban még egy másik hasonló helyisége is van Bécsben a Graben és Bognergasse sarkán. Ez a tulajdon képeni törzsület és e szakmában Bécsnek szintén egyik legérdekesebb látványlól közé tartozik.

Valóban jöléső büszkeséggel tölt el benünket, ha halljuk, hogy egy magyar ember hazája határain túl ily magas polcra emelkedett és a magyar névnek oly tiszteletet szerzett.

Sz.

Közgazdaság.

— („Az Anker“ élet és járadék biztosító társulat) Ezen társulat minden biztosítással foglalkozik, mely az ember életére vonatkozik u. m: a.) biztosítással az ember életére és háziasszítási biztosítással; b.) haláleseti biztosításokkal és viszont biztosítással a halálesetért teljesített befizetésekért; c.) járadék biztosításokkal nyereségyrészt biztosítással. — A nyereségyrésztaléka 1888-ban: a.) túlélési esetekben kifizetésekre került biztosítások után a biztosított tőke 25.066%-ra rugott; b.) a haláleseti biztosításoknál az új évi díj 25%-ára; c.) az 1888-ban liquidált társulások eredménye 6¼% a kamatok kamataival. Részvénytőke és biztosítéki alap 1888 decz. hó 31-én frt. 36.471.934.03. Az utolsó évi jelentés szerint a biztosítási állomány 1888 decz. hó 31-én frt. 173.697.929.88 tőke és 52.079.40 járadék volt. Kifizetések: halálesetekért 1888 decz. hó 31-ig frt. 16.850.886.04, túlélési esetekben liquidált biztosítások után 1871—1889-ig frt. 45.027.372.86 összesen frt. 61.878.258.90. — Vezérkérdés Magyarországra részére Budapesten a társulat házában, Gizellatér 6. szám Anker udvar. — Képviselőség Zomborban: Spitzer Bernát úrnál. 6—6

Szálloda-megnyitás.

Ezenel van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint

Kulán, a főtéren létező, néhai Czucz, utóbb Wallaach Anton-féle házat megvettem, és az abban létező

kávéházzal és vendéglővel,

valamint több esinosan berendezett vendégszobával kapcsolatban van, átvettem, azt egész ujonnan rendeztem be, és saját vezetésem alatt tovább folytatom.

Amidőn a n. é. közönséget a legjobb ételk és italok által való kiszolgáltatásról biztosítom, kérem számos látogatást, és vagyok tisztelettel

Gerber Károly, tulajdonos.

Báró Rédél Lajos úr Rasztinai ménéséből
15. db számfelletti

anya-kancza és csikó

lesz folyó hó 18-án, d. e. 9 órakor a helyszínén tartandó árveresen a legtöbbet ígérőnek eladva.

Bővebb értesítést ad

a Rasztinai kasznárság u. p. Gákova.

Molitor A.

gépjavitó-műhelye és épületlakatos, rézöntőde, vas- és rézesztergályozó
ZOMBOR, Apatini-utca 6. szám, saját házában.

Elvállal előnyös feltételek mellett gépjavitási, épületlakatos- és rézöntő-munkákat.

Gőzgépek, kutak, fecskendők és mérlegek

javitás végett elvállaltatnak. Réztárgyak rajz vagy minta után való elkészítése elvállaltatnak és a legolcsóbb árak mellett készítettnek el.

Varrógépekből

és ezek alkatrészeiből nagy raktárt tartok; a varrógépek javításához külön munkaosztályom van.

MINDEN

a legolcsóbb árak és gyors kiszolgálás mellett.

Id. Goldfáhn Lipót

szénkereskedésében kapható:

Porosz szalon-szén métermázsánként 2 frt 40 kr., nagyobb mennyiségben, legalább tíz métermázsánként 2 frt 25 kr. Saigó tarjáni szén métermázsánként 1 frt 50 kr., nagyobb mennyiségben, legalább tíz métermázsánként 1 frt 35 kr.

házhoz hordva.

Tisztelettel figyelemztem a nagyérdemű közönséget, hogy a Hohenlohe herceg porosz közönségének terményeit csak egyedül én árulom, s amit itt azért közlöm, nehogy más helyt rossz szentet „Carolinenszén” gyanánt vásároljanak.

Kiváló tisztelettel

id. Goldfáhn Lipót

a „Hohenlohe” herceg közönségének zombori képviselője.

Rövid használat után már nélkülözhetetlen fogtisztító-szer.

KALODONT
A fogak szépsége
Uj amerikai Glycerin fog-crete (országilag megújított)

Sarg F. A. Fia és Társa
es. kir. udvari szállító
Bécsben.

1 darab ára 35 kr.

Kapható Zomborban: 14—52
Weidinger S. és Zs. kereskedésében és Gallé Emil gyógyszerárban.

A SOULAC-I APÁTSÁG (Francia-Ország)
Dom MAGUELONNE, prior
Főtisztelendő Benedek rendi atyái
FOGVIZE, FOGPORA és FOGPASTAJA
2 ARANY EREM: Brüssel 1889, London 1884
A legmagasabb kiüntetésűk
Feltalálótól az **1373** ik évben BOURSAUD PETER prior által
« A főtisztelendő benedekrendi atyák fogvizének használata, naponként néhány cseppet vízbe véve, megakadályozza és gyógyítja a fogak olvasságát melynek fehérséget és szilárdságot kölcsönöz, a mennyiben a foghúst erőssíti s teljesen egészségesse változtatja.
« Szolgáltatott tesztünk tehát olvassóknak, midőn őket ezen régi és practicus készítményekre figyelmeztetjük, melyek a legjobb gyógyászati és a fogtálalás ellen egyedülül óvszernek képezik.
A házmester által 1807-ben. **SEGUIN** 106 & 108, rue Croix-de-Foyery **BOURDEAUX**
Kapható minden nagyobb illatszeresnél, gyógyszerárban és gyógyfő kereskedésben.

Vasuti menet-rend érvényes 1889. évi október hó 1-étől.

Budapestről	812. vegyes vonat	802. gyors vonat	814. személy vonat	Eszékről	813. vegyes vonat	801. személy vonat	811. vegyes vonat	GYORSVONAT.	506.
Eszékre				Budapestre				Budapest—Belgrád.	
Budapest	Indulás 9.40 este	2.40 délu	8.00 reg.	Eszék	Indulás 5.12 reg.	4.04 délu.	Budapest	Indulás	2.40 délu.
Kiskörös	1.59 reg.		11.16 délu.	Dráva-Szarvas	5.27	4.23	Szabadka		6.26 este
Szabadka	5.34	6.37 este	2.10 délu.	Dálya	5.43	4.43	Ujvidek		8.21
Tavankut	6.09	7.01	2.50	Erdőd	6.08	5.24	Belgrád	Erkezés	10.05 éjjel
Bajmok	6.40	7.20	3.19	Gombos	9.15 reg.	7.08	(Közlekedik minden esütörtökön)		
Nemes-Milities	7.25	7.49	4.12	Szonta	7.21	6.46	Belgrád—Budapest	505.	
Zombor	8.05	8.09	5.00	Prigl. Szt.-Iván	9.54	7.30	Belgrád	Indulás	5.30 reg.
Prigl.-Szt.-Iván	8.36	8.39	5.35	Zombor	10.49 délu.	8.00	Ujvidek		7.43
Szonta	8.55	8.42	5.57	Nemes-Milities	11.13	8.14	Szabadka		9.46
Gombos	9.11	8.53	6.16	Bajmok	12.00 délu	8.49	Budapest	Erkezés	1.25 délu
Erdőd	10.40 délu.	9.43		Tavankut	12.22	9.04	(Közlekedik minden szombaton)		
Dálya	10.59	9.55		Szabadka	12.55	9.27			
Dráva-Szarvas	11.50	10.27 éjjel		Kiskörös					
Eszék	Erkezés 12.21 délu	10.50		Budapest	Erkezés 7.30 este	1.35 délu	6.40 reg.		

Csatlakozások:

Szabadka—Baja:
Szem.-vonat 2.45 délu. Vegy.-vonat 5.45 reg.
Baja—Szabadka:
Szem.-vonat 10.26 reg. Vegy.-von. 6.50 este.
Szabadka—Ujvidek:
Szem.-vonat 1.40 délu. Vegy.-vonat 5.24 reg.
Ujvidek—Szabadka:
Szem.-von. 11.16 délu. Vegy.-von. 7.19 este.
Szabadka—Szeged:
Szem.-vonat 5.10 délu. 6.32, 7.40 este.